

**Problemy prawne związane
wszczepialnością polskich pacjentów
szczepieniami zalecanymi na
przykładzie szczepień przeciw grypie**

Adw. Katarzyna Bondaryk

Warszawa, 05.04.2013 r.

Kto jest winien, że tak mało Polaków szczepi się przeciwko grypie?

- Może to NFZ?
- Być może jednak MZ?
- Czy jest inny sprawca tego stanu rzeczy?

Winne jest niejasne prawo?

- czy podmioty lecznicze mogą we własnym zakresie nabywać szczepionki które następnie zostaną w ich placówkach podane pacjentom?
- czy pacjenci powinni samodzielnie dokonywać zakupu i transportu szczepionek do podmiotu leczniczego w celu ich podania?
- czy przepisy ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych stanowią dodatkowe wyłączenie spod pojęcia „obrotu detalicznego” ?

Wszystkiemu winien obrót...

- co do zasady, obrót detaliczny produktami leczniczymi prowadzony jest w aptekach ogólnodostępnych, punktach aptecznych oraz - w ograniczonym zakresie - w placówkach obrotu pozaaptecznego (zgodnie z ustawą Prawo farmaceutyczne);
- osoba poddająca się zalecanemu szczepieniu ochronnemu „ponosi koszty zakupu szczepionki” (zgodnie z przepisami ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych);
- jeżeli ubezpieczony wykona zalecane szczepienie ochronne lub lekarskie badanie kwalifikacyjne u innego świadczeniodawcy niż ten z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie tych świadczeń ponosi koszty badania i przeprowadzenia szczepienia;

Co mówi NFZ?

- Art. 18 ust. 3 i 5 obowiązującej od dnia 1 stycznia 2002 roku ustawy o chorobach zakaźnych i zakażeniach (dz.U. Z 2001 r., Nr 126, poz. 1384) stanowi, że **koszt zakupu preparatu do szczepień zalecanych ponosi osoba poddająca się szczepieniu**. Samo wykonanie szczepienia **jest bezpłatne**, o ile punkt szczepień zawarł umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia na wykonanie szczepień.”
- Zakaz sprzedaży szczepionki przez podmioty związane umowami na wykonywanie świadczeń gwarantowanych z NFZ

Stanowisko NFZ – bezpośredni zakaz???

"...obrót detaliczny produktami leczniczymi prowadzony jest w aptekach ogólnodostępnych i w związku z tym **lekarz ani inny podmiot**, poza apteką nie może oferować do sprzedaży (wprowadzać do obrotu) szczepionki"

A gdyby szczepienie przeciwko grypie było szczepieniem **obowiązkowym**?

- *„Art. 18.8 Szczepionki zakupione przez ministra właściwego do spraw zdrowia są transportowane i przechowywane z zachowaniem łańcucha chłodniczego oraz na zasadach określonych w przepisach prawa farmaceutycznego.”*
- *„Art. 18.6. Stacje sanitarno-epidemiologiczne ustalają roczne zapotrzebowanie na szczepionki, przechowują szczepionki i zaopatrują w nie świadczeniodawców prowadzących szczepienia.”.*

(zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych)

Zasady finansowania szczepień zalecanych – jako świadczeń gwarantowanych

- świadczeniami gwarantowanymi są świadczenia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, obejmujące m.in. **szczepienia ochronne realizowane zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi** (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej);
- lekarz POZ m.in. *„koordynuje wykonanie i dokonuje kwalifikacji do obowiązkowych szczepień ochronnych świadczeniobiorcy oraz zapewnia wykonywanie szczepień, zgodnie z odrębnymi przepisami, oraz informuje o szczepieniach zalecanych”* (zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 20 października 2005 r. w sprawie zakresu zadań lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej);

Gdzie leży problem skoro szczepionka nie jest świadczeniem gwarantowanym?

- Zalecane szczepienia ochronne i lekarskie badania kwalifikacyjne ubezpieczonych przeprowadzają świadczeniodawcy, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie tych świadczeń;
- Placówki bez kontraktu z NFZ;
- Kwestia obrotu lekiem.

Rozliczenie wykonania szczepienia – komu i co się opłaca?

➤ „Dla umów stosuje się następujące sposoby rozliczeń:

1) kapitacyjna stawka roczna dla świadczeń w zakresie poz udzielanych w ramach gotowości lekarza, pielęgniarki, położnej lub jednostki transportu sanitarnego;

2) cena jednostkowa jednostki rozliczeniowej (porady, wizyty, świadczenia lub przewozu) dla świadczeń wydzielonych z finansowania na podstawie stawki kapitacyjnej”.

(zgodnie z Zarządzeniem Prezesa NFZ w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń w rodzaju: podstawowa opieka zdrowotna).

Rozliczenie wykonania szczepienia

- lekarz POZ nie otrzymuje dodatkowego wynagrodzenia za przeprowadzenie czasochłonnej i kosztownej procedury wykonania zalecanego szczepienia ochronnego;
- **dokonanie kwalifikacji do szczepienia i wykonanie samego szczepienia zalecanego pozostaje rozliczone na podstawie ustalonej z góry stawki kapitacyjnej bez względu na rzeczywistą ilość udzielonych świadczeń gwarantowanych lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;**
- dla wykonania procedur związanych ze szczepieniem nie jest ustalona odrębna jednostka rozliczeniowa (porada, wizyta czy świadczenie).

Cztery linijki rozwiążą „wojnę kilkuletnią”

„Nie uznaje się za obrót detaliczny podania pacjentowi w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego szczepionki objętej wykazem zalecanych szczepień ochronnych oraz pobrania od pacjenta opłaty za szczepionkę w wysokości kosztu jej nabycia przez podmiot leczniczy”.

Czyli kto jest winny? Sam „Kowalski”?

Dziękuję za uwagę

Kancelaria Adwokacka Katarzyna Bondaryk

ul. Pory 78, 02 - 757 Warszawa

www.kancelariabondaryk.pl